

A kérelem száma: 146-2/2010

ÉME száma: É-01/2011

ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI ENGEDÉLY (ÉME)

vízügyi építményfajtáknál használt építési termékre

Tokos-gumigyűrűs kötésű PVC nyomócsövek és idomaik

az

ivóvíz-, szennyvíz-, öntözővíz-, ipari víz hálózatokban

való használatára, amely a csatolt lapokon felsorolt iratok alapján és
részletezett feltételekkel került kiadásra.

Az engedély

2016. január 31-ig

érvényes

**Az engedély jogosultja: WAVIN HUNGARY Kft.
2072 Zsámbék, Új gyártelep, Pf. 44.**

Az engedélyt kiadta a „VITUKI” Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. a 3/2003. (I.25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelete, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter 8001/2006. (K.V. Ért. 5.) KvVM tájékoztatója szerinti feljogosítás alapján.

Budapest, 2011. január 27.

Kóthay László
ügyvezető igazgató

I. A termék ismertetése**1. A termék megnevezése, megjelölése**

Megnevezés: Tokos-gumigyűrűs kötésű PVC nyomócsövek (KM) és idomaik
MSZ EN 1452

Megjelölés: Tintasugaras karakterekkel feltüntetve az idom és a cső palástján
alkotóirányban méterenként

- a gyártó,
  - a névleges méret x névleges falvastagság,
  - az anyag (PVC),
  - az üzemi nyomásfokozat (PN) és
  - a gyártási időpont van legalább feltüntetve.
- A csövek színe szürke.

2. A termék gyártójának és forgalmazójának megnevezése

Gyártó:

Cső esetén: WAVIN HUNGARY Kft.
2072 Zsámbék, Új Gyártelep, Pf. 44.
WAVIN Metalplast-Buk Sp.
64-320 Buk, Dobieżyńska 43 (Lengyelország)
REHAU Kft.
2051 Biatorbágy, Rozália park 9. (DN 110-500)

Cső és idomok

esetén: WAVIN GmbH.
Industriestraße 20, 49767 Twist (Németország)

Idomok

esetén: PIPELIFE HUNGÁRIA Kft.
4031 Debrecen, Kishegyesi út

Forgalmazó: WAVIN HUNGARY Kft.
2072 Zsámbék, Új Gyártelep, Pf. 44.

3. A kérelmező (az engedély jogosultja) neve és címe

WAVIN HUNGARY Kft.
2072 Zsámbék, Új Gyártelep, Pf. 44.

4. Az engedély kiadását megalapozó jogszabály, továbbá az alkalmasságot igazoló dokumentációk megnevezése

- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv.62.§.
- 3/2003. (I.25) BM-GKM-KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőségi igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól.
- A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 8001/2006. (K.V. Ért.5.) KvVM tájékoztatója a vízügyi építményfajtáknál kizárólagosan használt építési termékek tekintetében az Építőipari Műszaki Engedély kiadására és visszavonására feljogosító jóváhagyó szervezetről.
- A WAVIN Kft. által 2002-ben kibocsátott „WAVIN KM PVC σ 125 nyomócsövek és idomaik” című és WAVIN-MF-05-02 jelzetű Műszaki Feltételek.
- A „WAVIN KM PVC σ 125 nyomócsövek és idomaik” című, É-045/2005 jelzetű 2005 áprilisi keltű, az OKTVF által kiadott Építőipari Műszaki Engedély.
- A VITUKI Nonprofit Kft. által 2011 januárjában összeállított 721/23/836301 témaszámú, „A WAVIN HUNGARY Kft. PE és PVC nyomócsöveinek utóellenőrzése” című szakvélemény.

5. A termék felhasználási területe

A termék d_n 63-500 mérettartományban készül és elsősorban vízellátó hálózat kialakítására alkalmas. A csöveknek 6-10-16, az idomoknak 10 és 16 bar az üzemi nyomásfokozata. A szállított ivóvíz hőmérséklete legfeljebb 30°C. A termék felhasználható még az ipari vízellátó, öntöző és szennyvízelvezető hálózat kialakítása területén is. Ekkor a szállított közeg hőmérséklete max. 45°C.

6. A termék alkalmazási szempontból lényeges tulajdonságai:

A csöveket lágyítómentes (kemény) PVC-ből extrudálják. (1. táblázat) A csővégeket felmelegített állapotban tokozzák. A tokhoronyban ajakos, belső nyomásra önzáró gumigyűrűt helyeznek el. A cső belsejét beépítésig a szennyeződéstől eldobható műanyagsapkák védik. A kötések nem húzásbiztosak, az irány- és átmérőváltozásokból származó erőket a csőárokban méretezett betontömbökre kell átadni. Az engedélyes a csövekhez szükséges idomok (2. táblázat) és szerelvények szállítását is vállalja. (Utóbbiak jelen engedélynek nem tárgyai.)

A rendszer kis súlyú, könnyen szerelhető, sima belső falú, ezért könnyen tisztítható, a talajban, ivóvízben, kommunális szennyvízben található vegyi anyagokkal és mikroorganizmusokkal szemben ellenálló. A kötések gyökérállóak. A max. 20°C-on és max. PN névleges nyomáson üzemelő vezetékek élettartama ≥ 50 év. (A magasabb hőmérséklet csökkenti, a kisebb üzemi nyomás növeli az élettartamot.) A rendszer külső átmérőre szabályozott.

7. A termék műszaki követelményei, vizsgálati és ellenőrzési módszerei

A műszaki követelmények és vizsgálati módszerek a 3. táblázatból tekinthetők át. A módszerek részletes leírása a WAVIN-MF-05-02-ben található.

8. A termék alkalmazásának lényeges műszaki feltételei

A csomagolás, tárolás, hidraulikai és statikai méretezés, a beépítés és a nyomáspróba feltételeit az MSZ EN 1452-6 tartalmazza.

Ivóvízvezetésre szánt hálózatokba csak hatályos, magyar közegészségügyi engedéllyel rendelkező alapanyagokból gyártott és kék csíkos vagy -karakteres színjelöléssel ellátott csövek építhetők be.

9. A termék megfelelőség igazolásának módja

A 3/2003. (I. 25.) BM GKM-KvVM együttes rendelet 4. sz. melléklet 2. i) pontja szerinti „Megfelelőségi tanúsítvány”(1+) alapján, ivóvíz szállítására használt csövekre és 2. ii) pontja szerinti szállítói megfelelőségi nyilatkozat (3) alapján az összes többi felhasználási esetre.

10. Az ÉME kiadó szervezet által végzendő utóellenőrzés gyakorisága

Az ÉME érvényességi ideje alatt egy alkalommal.

Az ÉME jogosultja – külön felszólítás nélkül – köteles az utóellenőrzésre legkésőbb jelen engedély kiadását követő 30. hónapig a VITUKI Nonprofit Kft-nek megrendelést adni, a VITUKI Nonprofit Kft. pedig köteles a megrendelésnek eleget tenni. A megrendelés hiányában az ÉME hatályát veszti, s az engedélyt a nyilvántartásból töröljük.

II. Az ÉME kiadásának alapja

1. A WAVIN HUNGARY Kft-nek (2072 Zsámbék, Új gyártelep, Pf: 44.), mint a termék hazai forgalmazójának a VITUKI Nonprofit Kft-ben 146-2/2010. számon 2010. február 12-én iktatott kérelme.
2. A WAVIN Kft. által 2002-ben kibocsátott „WAVIN KM PVC σ 125 nyomócsövek és idomaik” című és WAVIN-MF-05-02 jelzetű Műszaki Feltételek.
3. A VITUKI Nonprofit Kft. által 2011 januárjában összeállított 721/23/836301 témaszámú, „A WAVIN HUNGARY Kft. PE és PVC nyomócsöveinek utóellenőrzése” című szakvélemény.

4. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal OTH -2078/2003 iktatási számú, a WAVIN HUNGARY Kft. által Ongrovil S5167 alapanyagból, Stabilo EP 1056-1 RAL 7011 stabilizátorral gyártott PVC nyomócsövekre vonatkozó engedélye.

III. Az ÉME használatának feltételei

1. A tárgyi termék gyártása és alkalmazása során feleljen meg a jelen engedély II. 7. pontja szerinti előírásoknak.
2. Az Engedélyesnek az alkalmazót (tervezőt, építőt, üzemeltetőt) a jelen ÉME tartalmáról tájékoztatnia kell, az engedélynek és a Műszaki Feltételeknek az alkalmazó rendelkezésére bocsátásával.
3. A jelen ÉME érvényességi időtartama alatt – az üzleti titokra vonatkozó szabályok betartása mellett – az ÉME jogosultjának biztosítania kell az ÉME hozzáférhetőségét, beszerezhetőségét.
4. Az engedélyes folyamatosan kimutatást tartozik vezetni a termék gyártásával, felhasználásával kapcsolatos műszaki problémákról, azok megoldási módjairól, és erről a VITUKI Nonprofit Kft-t tájékoztatni köteles.
5. Az engedélyt érintő adatváltozásokat az engedélyes 15 napon belül a VITUKI Nonprofit Kft-nek bejelenteni köteles.

A kérelem előterjesztése és elbírálása a 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet előírásainak megfelelően történt.

Budapest, 2011. január 27.

Kóthay László
ügyvezető igazgató

Tokos gumigyűrűs kötésű PVC nyomócsövek méretei

1. táblázat

Névleges méret DN/OD	Külső átmérő (mm) d _e	Névleges nyomás PN (bar)				Üzemeltetési (tervezési) tényező C
		6	10	12,5	16	
		Névleges falvastagságok és tűréseik (mm)				
63	63-63,3	-	2,5+0,5	3,0+0,5	3,8+0,6	2,5
75	75-75,3	-	2,9+0,5	3,6+0,6	4,5+0,7	
90	90-90,3	-	3,5+0,6	4,3+0,7	5,4+0,8	
110	110-110,4	2,7+0,5	4,2+0,7	5,3+0,8	6,6+0,9	2,0
125	125-125,4	3,1+0,6	4,8+0,7	6,0+0,8	7,4+1,0	
140	140-140,5	3,5+0,6	5,4+0,8	6,7+0,9	8,3+1,1	
160	160-160,5	4,0+0,7	6,2+0,9	7,7+1,0	9,5+1,2	
180	180-180,6	4,4+0,7	6,9+0,9	8,6+1,1	10,7+1,3	
200	200-200,6	4,9+0,7	7,7+1,0	9,6+1,2	11,9+1,4	
225	225-225,7	5,5+0,8	8,6+1,0	10,8+1,3	13,4+1,6	
250	250-250,8	6,2+0,9	9,6+1,2	11,9+1,4	14,8+1,7	
280	280-280,9	6,9+0,9	10,7+1,3	13,4+1,6	16,6+1,9	
315	315-316	7,7+1,0	12,1+1,5	15,0+1,7	18,7+2,1	
355	355-356,1	8,7+1,1	13,6+1,6	16,9+1,9	21,1+2,4	
400	400-401,2	9,8+1,2	15,3+1,8	19,1+2,2	23,7+2,6	
450	450-451,4	11,0+1,3	17,2+2,0	21,5+2,4	26,7+2,9	
500	500-501,5	12,3+1,5	19,1+2,2	23,9+2,6	29,7+3,2	

Megjegyzés: A tokok legkisebb átmérője (d_{immin}) a legnagyobb csőátmérőnél (d_{emmax}) legalább 0,1 mm-rel nagyobb

Tokos gumigyűrűs kötésű PVC nyomócsövek idomai

2. táblázat

Névleges méret tartomány DN/OD	Megnevezés	Betűjel	Megjegyzés
63-500	11°-os ív	MK-KS/11°	Csőből hajlított ívek egy vagy két tokkal
63-500	22°-os ív	MK-KS/22°	
63-500	30°-os ív	MK-KS/30°	
63-500	45°-os ív	MK-KS/45°	
63-500	90°-os ív	MK-KS/90°	
63-500	Áttoló karmantyú	U-KS	Csőből két tokkal
63-160	Tokos T idom	MMB-KS	Fröccsöntött
63-500	Kettős karmantyú	MM-KS	
90/75/63, 110/90, 160/110	Szűkítő	MR-KS	
90x3/4"-160x1"	Megcsapolóbilincs		

A tokos gumigyűrűs kötésű PVC nyomócsövek műszaki követelményei
és vizsgálati módszerei

3. táblázat

Sor-szám	Tulajdonság	Követelmény és vizsgálati feltétel	Vizsgálati módszer
1.	Kivétel	Felületi hibák, anyag- és szín-inhomogenitások nem lehetnek, a csövégek az alkotóra merőlegesek legyenek, sorját nem tartalmazhatnak. A csövek és idomok színe azonos: szürke	szemrevételezés
2.	Jelölés	A jelöléseknek a föld alól kivett csöveken is jól olvashatóknak kell lenniük.	szemrevételezés
3. 3.1. 3.2.	Anyag Szilárdsági jellemzők Sűrűség	MRS≥25 MPa $1350 < \rho \leq 1460$ (kg/m ³)	MSZ EN 921 ISO 1183
4.	Méret	Az 1. táblázat szerint. A csövek beépítési hossza 6 m. A rendszer külső átmérőre (d _n) szabályozott. A névleges átmérők (d _n) és falvastagságok (e _n) a megengedett legkisebbek	EN 496
5. 5.1.	Nyomásfokozatok Csősorozat	$S = \frac{SDR - 1}{2} \quad SDR = \frac{d_n}{e_n}$ (szabványos méretarány)	MSZ EN 921
5.2.	Névleges nyomás	$PN = \frac{10\sigma_s}{S} \quad \sigma_s = 10 \text{ MPa (} d_e \leq 90 \text{ mm)}$ $\sigma_s = 12,5 \text{ MPa (} d_e > 90 \text{ mm)}$	
5.3.	Megengedett üzemi nyomás	PFA=f _T [PN] f _T hőmérsékletfüggő szilárdságcsökkentő tényező 25-45°C között	
6.	Útésállóság	TIR≤10%	MSZ EN 744 MSZ EN 1452-2
7.	Belső nyomásállóság csöveken	20°C 42 MPa 1 h 20°C 35 MPa 100 h 60°C 12,5 MPa 1000 h nem törhet	MSZ EN 921
8.	Tokok nyomásállósága	d _n ≤90:20°C 4,2 PN d _n >90:20°C 3,36 PN nem szivároghat	MSZ EN 921
9. 9.1. 9.2.	Fizikai jellemzők Vicát lágyulási hőmérséklet Hosszváltozás	≥80°C < 5% e≤8 mm:15 min e>8 mm:30 min e≤8 mm:60 min 8mm<e≤16 mm:120 min e>16 mm:240 min	MSZ EN 727 MSZ EN 743 „A” (folyadék) MSZ EN 743 „B” (levegő)
9.3.	Diklór-metán állóság	15±1°C 30 min nem támadhatja	MSZ EN 580
10.	Tömítőgyűrűk Anyaga	Feleljen meg a gumira vonatkozó követelményeknek	MSZ EN 681-1
11.	Csőkötések tömörsége	A csőkötés a tok 5%-os keresztirányú összenyomásánál és a csatlakozó elemek 2°-os tengelyelhajlásánál 100 perc alatt nem szivároghat az MSZ EN 1452-5 szerinti nyomásokon, azaz 1,7 PN belső víznyomáson - 0,8 bar vákuumon	EN ISO 13845 EN ISO 13844